

भारतीय कृषि संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र
या आठवड्यातील हवामान अंदाज
गुरुवार(२९ ०२/२०२४) – बुधवार (०६/०३/२०२४)

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %	
	किमान	कमाल				किमान	कमाल
नाशिक	13-21	32-36	नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पिंपळगाव, पालखेड, कळवण, वणी- गुरु - बुध - पाऊस नाही लोणी-शनी, रवि- रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	08-15	22-30	31-90
पुणे	13-22	34-35	पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव -शनी- रिमझिम पाऊस बारामती, इंदापूर- गुरु - बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	11-14	15-26	36-74
सोलापूर	20-22	36-37	तुळजापूर, , वैराग, बार्शी- शुक्र, शनी- रिमझिम पाऊस पंढरपूर- शनी, रवि- रिमझिम पाऊस नात्रज- शनी- रिमझिम पाऊस सोलापूर, लातूर, औसा- गुरु - बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	15-21	15-20	29-37
सांगली	19-23	35-36	खानापूर विटा, पळशी- शनी- रिमझिम पाऊस शेटफळ- शुक्र, शनी- रिमझिम पाऊस शिरगुप्पी, वाळवा, पलूस, मिरज, कवठे- गुरु - बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	13-16	17-21	40-49
विजयपुरा	20-22	36-37	विजयपुरा, चडचन, तिकोटा आणि तेलसंग- गुरु - बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	14-19	15-20	32-39
हैदराबाद	21-23	34-35	हैदराबाद, मेडचल- गुरु - बुध - पाऊस नाही जहिराबाद- शनी, रवि- रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	12-14	20-25	42-49
सातारा	15-22	32-33	सातारा, खटाव, फलटण - गुरु - बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	09-12	17-25	43-59
अहमदनगर	14-21	34-36	राहाता, कोपरगाव, संगमनेर, कर्जत- रवि- रिमझिम पाऊस जामखेड- शनी- रिमझिम पाऊस अकोले, अहमदनगर, श्रीगोंदा, - गुरु- बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	13-18	14-28	37-61
जालना	18-23	32-35	अंबड, जालना- - शनी- रिमझिम पाऊस मंठा - शुक्र, शनी- रिमझिम पाऊस जाफ्राबाद, गानसावंगी - गुरु- बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	10-14	14-28	33-54
बुलडाणा	17-22	31-35	बुलडाणा, चिखली, सिंदखेडराजा, दि.राजा - शनी- रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	10-12	20-36	35-65
कोल्हापूर	17-23	31-37	कागल, करवीर, गगन-बावडा- - गुरु- बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	06-08	19-24	54-86

बंगळूरु ग्रामीण	18-20	32-33	आणेकल, दोडुबल्लापूर, बेंगळूरु-पूर्व, बेंगळूरु-उत्तर, बेंगळूरु-दक्षिण – गुरु- बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	11-18	10-24	47-70
बेलागावी	19-21	34-35	बेळगावी, गोकाक, चिकोडी, अथनी- गुरु- बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	10-11	18-23	49-70
बिदर	21-23	34-35	बिदर- शनी, रवि- रिमझिम पाऊस बसवकल्याण, हुमनाबाद, बिदर- गुरु- बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	10-16	18-23	27-42
बागलकोट	19-21	35-36	हुनगुंड, बागलकोट, जमखंडी, मुधोळ- गुरु- बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	11-17	15-20	35-40

टीप: वरील हवामान माहिती खालील संकेतस्थळांवर दिलेल्या हवामान अंदाजाचा सारांश आहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrmet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र अचूकतेचा दावा करत नाही.

II. पाणी व्यवस्थापन

a. फळ छाटणी नंतरचे दिवस: १६६

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: ६ - ७.५ मिमी

- जर माती वाप्सा (क्षेत्र क्षमता) स्थितीत असेल तर द्राक्षबागेला पाणी देऊ नये.
- बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगगचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.
- काढणीपर्यंत घडाच्या परीपक्क अवस्थेत ठिबकद्वारे 10200 – 11900 लि./एकर/दिवस पाणी द्यावे. ज्या भागात कमाल. तापमान 36°C पेक्षा जास्त आहे, 11,900 ते 12,750 लि./एकर/दिवस पर्यंत सिंचन करा.
- जेथे तापमान ३५ अंश सेल्सिअस ओलांडत असेल तेथे, साखरेचा जलद संचय होण्यासाठी कापणीच्या अवस्थेपर्यंत पिकण्याच्या काळात सिंचन रोखू नये, कारण यामुळे घड मोकळे होतील, ज्यामुळे उत्पादनाच्या गुणवत्तेवर परिणाम होईल. हे विशेषतः हलकी माती आणि क्षारयुक्त मातीच्या बाबतीत खरे आहे.

माती आणि पोषक व्यवस्थापन (डॉ. ए.के. उपाध्याय)

मणी वाढीची अवस्था:

1. 8-10 मिमी बेरीच्या आकारानंतर, अमोनियम सल्फेट 25 किलो / एकरच्या स्वरूपात 4 स्लिटमध्ये चुनखडीयुक्त जमिनीत आणि युरिया 15 किलो / एकर इतर मातीत 3 स्लिटमध्ये नायट्रोजनचा वापर सुरू करावा. पुढील दोन आठवडे 3-4 स्लिटमध्ये सल्फेट ऑफ पोटॅश किंवा 0-0-50 25 किलो / एकरसह याचा पाठपुरावा करा.
2. माती चुनखडीयुक्त असल्यास, छाटणीनंतर 65-70 दिवसांनी झिंक सल्फेट आणि फेरस सल्फेट 5-10 किलो / एकर द्या.
3. पावडर बुरशी संसर्ग होण्याची शक्यता. द्राक्षाच्या वेलात पोटॅशियमची पातळी एकतर पर्णासंबंधी स्प्रे @ 4-5 gm सल्फेट ऑफ पोटॅश / लिटर आणि ठिबक 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / लिटर द्वारे वाढवा जर गेल्या 20 दिवसांपासून लागू केले नाही.

कापणीच्या अवस्थेपर्यंत पिकवणे:

1. सल्फेट ऑफ पोटॅश किंवा 0-0-50 25 किलो / एकर 3-4 भागामध्ये पुढील दोन आठवड्यांसाठी वापरा. एकूण पोटॅशियम अर्ज (SOP) अंदाजे असावा. या अवस्थेत 60 किलो/एकर. मॅग्नेशियम सल्फेट 10 किलो/एकर दोन भागामध्ये वापरावा.
2. मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 4 ग्रॅम / ली ची चुनखडीयुक्त जमिनीत फवारणी करावी.
3. पावडर बुरशी संसर्ग होण्याची शक्यता. द्राक्षाच्या वेलात पोटॅशियमची पातळी एकतर पर्णासंबंधी स्प्रे 4-5 ग्रॅम सल्फेट ऑफ पोटॅश / ली आणि ठिबक 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / ली द्वारे वाढवावा जर गेल्या 20 दिवसांपासून लागू केले नाही.
4. पानांचे कुरळे होणे/किरकोळ पाने पिवळी पडणे (पोटॅशियमची कमतरता) आणि माइट्सचा संसर्ग आढळल्यास, प्रथम माइट्स नियंत्रित करा आणि नंतर पोटॅशियमच्या कमतरतेची काळजी घेण्यासाठी सल्फेट ऑफ पोटॅश 5 ग्रॅम / ली फवारणी करावी आणि शेवटपासून लागू न केल्यास 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश / ली ड्रिप करा. 20 दिवस.
5. बेरी क्रॅकिंगच्या समस्या टाळण्यासाठी/कमी करण्यासाठी छतमध्ये पुरेसा सूर्यप्रकाश आणि हवेच्या हालचालीसाठी छत व्यवस्थापित करा.

विश्रांतीचा कालावधी

फेब्रुवारी-मार्चमध्ये द्राक्षे काढल्यानंतर द्राक्षांचा साठा संपतो. खरड छाटणीनंतर, जोपर्यंत प्रकाशसंश्लेषण सक्रिय पाने तयार होत नाहीत, तो द्राक्षांचा साठा आहे जो वेलीच्या वाढीस आणि विकासास मदत होते. म्हणून, खालील सल्ला दिला जातो:

1. सध्याची पाने सुकण्यापासून वाचवण्यासाठी फक्त गरजेनुसार सिंचन द्यावे आणि प्रकाशसंश्लेषण क्रियेद्वारे वेलींचा साठा वाढवण्यात हातभार लावावा. आठवड्यातून एकदा सिंचनासाठी लागणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण 5000 - 6000 लि/एकर अंदाजे असावे. अंकुरावर नवीन वाढ दिसल्यास पाणी कमी/थांबवण्याची काळजी घ्यावी.
2. खरड छाटणी होत नाही तोपर्यंत 10-15 किलो युरिया, 25-30 किलो एसएसपी आणि 10-15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश प्रति एकर 15-20 दिवसांनी द्यावा.
3. द्राक्षबागेला पूर येण्याचा सल्ला दिला जात नाही कारण त्यामुळे पाण्याचा अपव्यय होईल. सिंचनाचे पाणी फक्त रूट झोनमध्ये केंद्रित करावे.

खरड छाटणी:

1. जर पुढील 10-15 दिवसांत खरड छाटणीचे नियोजन केले असेल, तर खरड छाटणीच्या हंगामासाठी पोषक तत्त्वे आणि पाणी वापराचे वेळापत्रक नियोजन करण्यासाठी माती आणि पाण्याचे परीक्षण करण्याचा सल्ला दिला जातो.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

सध्याच्या हवामानात वेलींच्या वाढीच्या अवस्थेतील करावयाच्या उपाययोजना.

1. द्राक्षबागेतील तापमान वाढत असल्यामुळे मण्यांच्या विकासासाठी सिंचनाच्या पाण्याची मागणी अधिक होईल. द्राक्षबागेत सिंचनाच्या पाण्याच्या कमतरतेच्या परिस्थितीत, मल्लिंगचा वापर, संध्याकाळी किंवा सकाळी पाणी देणे आवश्यक आहे.
2. द्राक्षघडांचा विकास सुरू असल्याने द्राक्षबागेतही सिंचन वाढविले जाते. यामुळे द्राक्षबागेतील सापेक्ष आर्द्रता वाढण्यासही मदत होते. त्यामुळे द्राक्षावरील भुरीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता जास्त असते. त्यामुळे या परिस्थितीत द्राक्षबागेत जैविक फवारणी करणे गरजेचे आहे.
3. द्राक्षबागेतील मोकळ्या छतामुळे रोगाचा प्रादुर्भाव कमी करण्यास तसेच बुरशीनाशकाचा प्रभावी प्रसार होण्यास मदत होईल. वेलींची पाने तारांवर व्यवस्थित ठेवाव्यात आणि फांद्यावरील २-३ खालची पाने काढून टाकल्यास सूक्ष्म हवामान कमी करण्यास मदत करेल.
4. द्राक्षबागेत घडात पाणी उतरण्याच्या अवस्थेत असतात, तेव्हा घडांच्या रंगात एकरूपता राखण्यासाठी घड छताखाली ठेवावे.
5. टीएसएस जास्त असल्यास बाजारात लांबट जातींना प्राधान्य दिले जाते. हे साध्य करण्यासाठी, द्राक्षघडांच्या सभोवतालचे पान काढून टाकणे आवश्यक असते. यामुळे जास्त टीएसएस असलेल्या द्राक्षमण्यांचा पिवळा रंग मिळण्यास मदत होते.
6. घड व्यवस्थापन करत असतांना वेलींवर निर्धारित घडांची संख्या ठेवणे खूप महत्वाचे असते. विशेषकरून रंगाने द्राक्षजातीमध्ये निर्धारित घडांची संख्या ठेवावी.
7. नवीन कलम केलेल्या द्राक्षबागेत स्टिक घेण्यास सुरुवात करावी, बागेत २ फुट रुंद व ३ ते ४ इंच खोल जरी खोदून त्यामध्ये शेणखत सोबत शिफारशी नुसार रासायनिक खत द्यावे. त्यामुळे वेलींच्या फुटीची वाढ चांगली होईल.
8. बागेतील तापमान १५°C पेक्षा जास्त असेल तरच बागेमधील स्टिक घेण्यास सुरुवात करावी.
9. हायड्रोजन सायनामाइड @ ४० मिली/लिटर पाण्याबरोबर मॅन्कोझेब @ ३ ग्रॅम/लिटर पाण्याचा वापर कोंब अंकुरण्यासाठी केला जातो.
10. चौकटीच्या विकासासाठी समान व्यास आणि उंची असलेल्या ग्राफ्ट जॉइंटवरील शूटची कटिंग एकसारखी ठेवावी.
11. अंकुर फुटल्यानंतर, खोडाच्या विकासासाठी फक्त सरळ आणि वेगाने वाढणारी कोंब निवडली पाहिजेत.
12. निवडलेल्या अंकुराला सुतालीने बांबूला बांधावे.

भा.

र.

13. खोड विकसित करताना स्टॉप अँड गो पद्धतीचा अवलंब करा. वाढणारी कोब १०-११ पानांवर असताना ७-८ पाने काढून टाकावी.
14. नवीन वाढीवरील बाजूच्या अंकुरांना नंतर ३-४ पाने काढून टाकली जातात आणि वरच्या अंकुरांना कॉर्डनच्या पुढील हप्त्यासाठी बांधले जाते.

IV. रोग व्यवस्थापन

फळ छाटणीनंतरचे दिवस	रोगांचा धोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
१६६	नाही	कमी	नाही	जीवाणू करपा- नाही तांबेरा- नाही

भुरी नियंत्रणासाठी ट्रायकोडर्मा @ 2-3 मिली / लिटर आणि अँपेलोमायसेस क्रिस्कालिस @ 5 मिली / टर चा वापर सर्व वेलांना 7-10 दिवसांच्या अंतराने करावा. कापणीपूर्वी बॅसिलस सब्टिलिसच्या दोन फवारण्या दिल्या जाऊ शकतात ज्यामुळे केवळ भुरी नियंत्रित होणार नाही तर कीटकनाशकांचे अवशेष कमी होण्यास मदत होईल.

V. कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन

वाढीची अवस्था: ऑक्टोबर छाटणीनंतर पाणी उतरणे ते उतरल्यानंतर अवस्था

1. बुप्रोफेझिन 25 SC @ 25 एससी @ 1.25 मिली प्रति लिटर पाणी (पीएचआय 65 दिवस) किंवा स्पाइरोटेट्रामैट 15.31 ओडी @ 700 मिली/हेक्टर (पीएचआय 60 दिवस) मिलीबग च्या व्यवस्थापनासाठी वापरले जाऊ शकते. वरील कीटकनाशकांचा पीएचआय पाळला जाऊ शकत नसल्यास, मिलीबग व चिकट द्रव काढण्यासाठी ट्रायसिलॉक्सेन पॉलीथर सरफेक्टंट @ 0.3 मिली प्रति लिटर. 10-12 लिटर पाण्यात प्रति वेल लिटर पाण्यात मिसळून स्पॉट ऍप्लिकेशन करा. त्यानंतर घडांना पाण्याने स्वच्छ धुवून काढा.
2. बहुतेक द्राक्ष क्षेत्रांमध्ये लाल कोळीचा प्रादुर्भाव वाढू शकतो. लाल कोळीचा प्रादुर्भाव दिसल्यास सल्फर 80 डब्ल्यूडीजी @ 1.5-2.0 g/L किंवा अबॅमेक्टिन 1.9 ईसी @ 0.75 मिली/लि. (पीएचआय 30 दिवस किंवा बायफेनाझेट 22.6 एससी @ 0.5 मिली/ली. (पीएचआय 30 दिवसपाण्यात फवारणी करावी.
3. द्राक्षाच्या घडांमधून सर्व क्रॅकिंग गेलेले/खराब झालेले मणी काढून टाकावेत. हे मणी द्राक्षबागांपासून दूर जमिनीत किमान दोन फूट खोल गाडून नष्ट कराव्यात. यामुळे द्राक्षबागेतील स्कॅव्हेंजिंग माशीची संख्या कमी होईल. द्राक्षांच्या मणी क्रॅकिंगचे व्यवस्थापन योग्य विटीकल्चर पद्धतींचे पालन करून केले पाहिजे.